

ДО ПИТАННЯ АБРЕВІАЦІЇ В НІМЕЦЬКИХ НЕОЛОГІЗМАХ

У статті розглянуто важливість вивчення аббревіації в сучасній німецькій мові.

Ключові слова: аббревіації, неологізми, словотворення, скорочення

The article deals with the importance of studying abbreviations in the modern German language.

Keywords: abbreviations, neologisms, word formation, shortening

Мова, як і світ, не стоїть на місці та весь час змінюється й всебічно розвивається. Будь-яка глобальна подія призводить до збагачення словникового запасу. Війна, пандемія, економічна криза залишають свої сліди у нашому мовленні. У 21 столітті ми намагаємося зберегти свій час, звичайно, це віддзеркалює наше мовлення, саме тому аббревіації є як ніколи актуальні у наш час. У наукових дисциплінах, а саме германістиці і звісно медицині, як правило, скорочуються технічні терміни, і, звісно, ми повинні цей процес досліджувати [1, с. 15].

Абревіацію вивчали у своїх працях українські та зарубіжні вчені: Л. Ковбасюк (новітні лексеми сучасної німецької мови), Д. Штеффенс (псевдоангліцизм та курсові тенденції), Д. Герберт (медичні аббревіації), П. Веннріх (англо-американські та німецькі аббревіатури в науці і техніці). Проте дослідження аббревіації німецьких неологізмів, які виникли під час пандемії коронавірус, потребують ґрунтовного дослідження, оскільки вони виникли не так давно.

Для дослідження новоутворень аббревіації в неологізмах за час пандемії ми прокласифікуємо та вивчимо особливості їх утворення. Абревіацію визначають як формування нових мовних одиниць шляхом сполучення початкових складів декількох слів або початкових літер словосполучення (словник). Абревіатура – це послідовність букв, що є аббревіатурою даного слова [2, 134].

Загальні правила, за якими утворюють німецькі аббревіації, розглянуті в Дудені (Дудені аббревіації):

1. Після деяких скорочень ставиться крапка. Наприклад, *Dr.* (лікар), *Usw.* (і так далі). У розмовній мові ці аббревіатури переважно замінюються повними формами, що лежать в основі даних мовних одиниць. Виняток становлять, як а. *D.* (також вимовляється: a-de).
2. У випадку встановлених на національному або міжнародному рівні скорочень слів вимірювання в науці і техніці, для позначення сторін світу і деяких грошових одиниць крапка, як правило, не ставиться. Наприклад, *s* (другий), *W* (ват).
3. Ініціали скорочуються першими літерами. Наприклад, *BGB* (Цивільний кодекс), *Na* (натрій).
4. Технічні аббревіації з групи слів скорочуються без крапки. Наприклад, *JuSchG* (Закон про захист молоді), *StUffz* (старший сержант).
5. Існують також випадки з подвійними формами. Наприклад, *Co.* або *Co* (*Compagnie, Kompanie*), *M. d. B.* або *MdB* (член Бундестагу).
6. Якщо в кінці речення є аббревіатура, яка пишеться без крапки, крапка все одно ставиться. Наприклад: *Diese Bestimmung finden Sie im BGB; Er fährt einen roten Pkw.*
7. Якщо аббревіатура закінчується на останню літеру скорочуваного слова, то відразу приєднується закінчення відмінювання. Наприклад, *OStRinnen* (для: *Oberstudienrätinnen*)
8. У прізвищах після аббревіатури ставиться суфікс *-s*. Наприклад, *B.s Werke* (за творами Б. Брехта) [4].

Правила утворення аббревіації не є цілком досліджені та мають багато винятків. Абревіатури є за своїм формативним вираженням полікомпонентні та монокомпонентні.

Полікомпонентні утворюються з декількох компонентів, моновалентну аббревіатуру репрезентують однокомпонентні мовні одиниці, які представлені в словнику неологізмів. Саме до полівалентних аббревіатур належать:

1. Ініціальні. Наприклад, *CED*, *CECs*.
2. Циферно-літерні / літерно-циферні. Наприклад, *C.37*, *B.A.1* [3, 84].

Неповні аббревіатури виникають внаслідок часткової аббревіації та утворюються за такою формулою –літера/цифра+повне слово. Наприклад, *C-Krise*, *E-4844K-Mutation*. При розгляді неологізмів часто зустрічаються комбінації типу *C-Wort*, *C-Zeit*. Такі аббревіації утворюють завдяки скороченню першого слова "*Corona*" [5, 112].

Отже, утворення неологізмів у сучасній німецькій мові не є цілком досліджено. Немає чітких правил, які можна використовувати для нових словотворень, тому це питання потребує дослідження.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Амеліна С. В. Аббревіація в німецькій аграрній термінології: особливості перекладу. *Типологія та функції мовних одиниць*. 2015. № 1 (3). С.15
2. Білодід І. К. Словник української мови. В 11 т. Т. 11 / АН УРСР. Ін-т мовознавства; за ред. І. К. Білодіда. К.: Наукова думка, 2010. С. 134.
3. Ковбасюк Л. Новітні лексеми сучасної німецької мови (на матеріалі словника неологізмів інституту німецької мови (IDS). *Закарпатські філологічні студії*. 2019. Вип. 8 (1). С. 84–89.
4. *Duden Online-Wörterbuch*. URL: <http://www.duden.de/> (дата звернення: 16.09.2022).
5. *Neuer Wortschatz rund um die Coronapandemie*. URL: <https://www.owid.de/docs/neo/listen/corona.jsp> (Datum des Zuganges: 16.09.2022)

Рекомендує до друку науковий керівник доцентка Ковбасюк Л.А.